

VARGA MIHÁLY IDÉN NEM ÉRT RÁ AZ OKÉT- RA

A BÉRLEMARADÁSOK EGY RÉSZÉNEK BEHOZÁSA ÚJ PROBLÉMÁKAT SZÜL

Az OKÉT Munkavállalói Oldal (MVO) sürgetésére, a májusi ülés után jelentős kihagyást követve, december 14-én, az NGM Szemere utcai épületében ülésezett az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanács.

Azülés javasolt napirendje az alábbi volt:

1. Napirend:

A szakszervezeti oldal által javasolt témák napirendre vételi lehetőségénekáttekintése.

- Az MVO által e célra készített **Összefoglaló** teljes szövege itt olvasható <http://mkksz.org.hu/html/main/2016/oketosszefoglalo.pdf>

2. Napirend:

Konzultáció a közszolgálati bérrendszerek és keresetek 2016-2017. évi alakulásáról, a minimálbér és a garantált bérminimum 2017-18. évi emelésének hatásairól

3. Napirend:

Konzultáció a közsférában működő kompenzációs rendszer 2017. évi alakulásáról.

Az ülés elején intenzív negyedórás keretjátékot teremtett, hogy a munkaerőpiaciterületért felelős államtitkár, **Cseresnyés Péter** csupán 15 percet tudott az OKÉT munkájába bekapcsolódni. Ám ez a rövid közjáték lehetővé tette, hogy a napirend gyors elfogadása után néhány markáns vélemény megfogalmazódjon.

Fehér József, az MVO ügyvivője csalódottságának adott hangot, hogy a 2015-ben biztatóan induló hagyomány megtört, és idén, **2016-ban Varga Mihály miniszter úr már egyszer vett részt az OKÉT munkájában**. Márpedig a Kormány döntéseiből –*amelyek többségét nem előzte meg a kötelező konzultáció* – nem formálódik ki egy egységes közszolgálati jogállási koncepció. Bizonyosnak látszik, hogy a Kormány nem egységes modellben gondolkodik. De akkor miben? – tette fel a kérdést.

A megvalósult életpálya elemek három jogállás keretei között, de elemenként széteső irányba szórnak – jelentette ki. A munkavállalók szeretnék látni a koncepciót, és megvitatni; ehhez elengedhetetlen lenne Miniszter úr jelenléte – mondotta, majd az alábbiak szerint folytatta:

Probléma, hogy régebben havonta megbízható statisztikákat kaptunk a minisztériumtól, de ezek rendre elmaradnak. A friss és megbízható foglalkoztatási, létszám és bér adatok hiányában egyre szürrealisztikusabb az a létszám és bürokrácia ellenes harc, amit felelős kormánytényezők hirdetnek, immár több lépcsőben, olykor másfél százezres elbocsátandó tömegeket emlegetve. Egyébként nyilvánvaló, hogy a pontos adatösszesítés ma is megtörténik, érthetetlen, hogy az érdekképviseletek ezt miért nem kaphatják meg.

A bér- és kereseti helyzetről 2016 májusában azonos képet alkottunk, de a döntéseket már adottságként kellett megélnünk, és ugyanez történt a **cafetériánál** is, ahol előbb még egyeztetésre kaptunk ígéretet, de aztán két hét múlva a Parlament már döntött. Máig nem tudtuk érdemben tárgyalni a munkavédelmi, munkaegészségügyi problémákat, noha a munkahelyi stressz olyan tényezővé vált, ami messze nagyobb tömegeket érint, mint a régi klasszikus balesetvédelem...

Cseresnyés Péter államtitkár úr rövid válaszában először a végtelenül elfoglalt Varga Mihály miniszter urat mentette ki, majd mielőtt magát is kimentette és távozott, még az alábbiakat válaszolta:

A Kormány tényleg ágazatonként keresi a megoldást a felmerülő problémákra. Ebben van koncepció! – szögezte le. De nem vállalunk többet, mint amit a gazdaság és a költségvetés enged. A munkaegészségügyi kérdéseket tárgyalni kell – ismerte el, de erre van külön bizottságunk. A közfoglalkoztatottak problémáját – amit az Összefoglaló is említ – a helyén kell kezelni. A célunkat elértük, most csökkenteni fogjuk a létszámot és talán 50 ezer ember visszavezethető az elsődleges munkaerőpiacra.

Boros Péterné, az MKKSZ elnöke –miközben elismerően szolt a **Szociális Munka Napja törvénybe iktatásáról** - arról tájékoztatta a Kormányzati Oldalt, hogy jogértelmezést fog kérni abban a kérdésben, hogy hivatalban lévő és felelősségi területét érintő kérdésben egyéni képviselői indítványt benyújtó miniszter eljárása jogszerű lehet-e? Ugyanis **Lázás János** úgy kerülte meg egy kérdésben a kormányzati egyeztetés jogszabályi kényszerét, hogy képviselőként javasolta elvenni a köztisztviselők szakmai napját, a munkaszünet költségvetési fedezetét. **E kérdésre írásos választ kérek!** – nyomtatékosította álláspontját, s felidézte, hogy amikor az iromány megjelenésekor az MVO KÉF ülés

megtartását követelte, a hivatalos válasz éppen arra épült, hogy ilyen esetben nincs egyeztetési kényszere a kormánynak. **A probléma 110 ezernél több tisztviselőt érint, s ha velük ma ezt meg lehet tenni, akkor ezt a jogi mellékutat fel kell számolni.**

Az OKÉT ülése ekkor érkezett oda, hogy **Cseresnyés Péter** államtitkár más, halaszthatatlan közfeladata miatt távozott, de előtte az 1. napirend témáira igent, Boros Péterné felvetésére pedig nemet mondott.

1. NAPIREND

A Kormányzati Oldal vezetését **Simon Attila István** helyettes államtitkár úr vette át, és bevezető szavaiban utalt arra, hogy a közfoglalkoztatottak problémáját átfogóan kezelőelőterjesztésük elkészült, sajnos még nem került a Kormány elé, de a tartalmi egyeztetést sem ajánlotta fel!

Dr. Gyergyák Ferenc, az Önkormányzati Oldal (ÖKO) képviselője bevezetőként köszönetet mondott Cseresnyés Péter államtitkár úr epizódszerű részvételéért, majd utalást tett arra; a képviselői és testületi munkában jogos elvárás, hogy a tárgyalások teljes időtartamban azonos személyi kör jelenlétében zajljék. Abban megértő volt, hogy a Kormány sorrendben és ágazatonként lép előre, de kénytelen volt megállapítani, hogy az önkormányzati tisztviselők így a sor végére szorultak. Az önkormányzatok az Állam részei! –szögezte le. Tájékoztatást adott az ÖNET december 6-i, és a TÖOSZ december 13-i üléseiről. Ezek alapján bejelentette; **aTÖOSZ – a többi önkormányzati érdekképviseléssel közösen - kezdeményezi a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény módosítását a Kormánytól. Ennek lényegi pontja, hogy az önkormányzati tisztviselőkre irányadó illetményalap összege emelkedjen 60 000 forintra, és ennek fedezete jelenjen meg a Költségvetés önkormányzati fejezetében.** Ennek érdekében ismételt egyeztetést kezdeményeznek a kormánnyal!

Kuti László, az ÉSZT elnöke azt javasolta, hogy a számos széttartó – olykor tűzoltó – megoldás után készüljön egy, az eddigi életpálya modelleket egyesítő koncepció, és ez alapján a folyamatos megtárgyalás ütemében kerüljön bevezetésre egy korrekciós erejű, a közszolgálatot egységesen kezelő szabályozás. Ez érintse a teljes közszférát, a bevezetése a három oldal egyetértésére építve fokozatosan, de legalább középtávrá valósuljon meg. Munkavédelmi kérdésekben azt javasolta, hogy az OKÉT éljen témaajánlásokkal a Munkavédelmi Bizottság felé.

Földiák András, a SZEFE elnöke – utalva az írásos Összefoglalóra – azt szorgalmazta, hogy készüljön OKÉT munkaterv az abban felvetett témák megtárgyalására.

Boros Péterné– az említett írásos anyagot kiegészítve –kiszámíthatóbb személyzeti politikát követelt. Őszinte szót! Utalt arra, hogy jelenleg a nyolc éve mesterségesen nyomott bér okozta lemaradások egy részét behozni látjuk, de ez csak az első ütem lehet.

Jó lenne tudni, mi várható! Az érintett munkavállalói állomány 70%-a nő. Többségük családanya. És a többségük nem tudja, mikor lesz az adott munkanapnak vége, látja, hogy a növekvő elvárásoknak túlmunkával sem tud megfelelni, de azt nem is fizetik ki! A reálbér csökken, a stressz nő; egyre többen mennek el! Az önkormányzatok működőképessége közvetlen veszélybe került!

Papp Katalin, a KKDSZ képviselője a közfoglalkoztatottak problémájára utalva jelezte; a közművelődés, a művelődési házak, a helyi könyvtárak világában a kirúgott, majd visszafoglalkoztatott közmunkások száma lassan meghaladja azon közalkalmazottak számát, akik még kitartanak, noha 2002 óta érdemi fizetésemelést nem kaptak.

Holecz Gábor, a NAV szakszervezeti vezetője szerint a közszolgálati életpályák egyesítését most kellene kezdeni, már a tapasztalatok birtokában. Látjuk az összes hibát, a megosztó manipulációt, de a rendszerben nincs utólagos korrekció!

Sérelmezte, hogy a **maradék cafetéria** rendszerből kiveszett az öngondoskodási mozzanat, illetve lehetőség, mert a szabadon választhatóság megszűnt. **A 450 ezres plafont esetenként növekvő adószázalékok terhelik. Ezt a törvényi szabályozást sem a VKF, sem az OKÉT nem tárgyalta előzetesen, mindezt felül kell vizsgálni!**Végezetül jelezte, noha jó, hogy a törvény 20 főre szállította le az alsó küszöböt, de **a munkavédelmi felelősök megválasztása nagyrészt elmaradt.** Noha 2017. január 7-ig van még néhány nap, a mulasztás részben a szakszervezeteké – tette hozzá!

Simon Attila István helyettes államtitkár úr válaszában úgy látta; ha a szakszervezetek egységes koncepciót és szabályozást keresnek, akkor azt készítsék el maguk. Nincs egységes közszolgálat, ezt csak a szakszervezetek mondják. Tessék a problémákat külön jelezni, és megoldási javaslatokat tenni. Ezt ütemezve beépíthetjük az OKÉT 2017-es munka és üléstervébe. Erre is tessék javaslatot tenni – mondotta. Egyébként az OKÉT szabályzatából nem olvasható ki, hogy munkatervet kellene készíteni. De legyen, ám kérem, ha van egy ilyen közös terv, azzal ne revolverezzük majd egymást!- tette hozzá.

Ami a **Munkavédelmi Bizottság** 2017-es témáit illeti, azt a javaslatot „megvettem”. Valóban van mit tennünk ezért, hogy családbarát munkahelyeink legyenek... A **munkavédelmi felelősök** választásával kapcsolatban pedig érték, hogy a 20 fő feletti munkahelyeken akkor is kell ilyen választani, ha az nem az MT hatálya alá tartozik. **Mi felelősségre fogjuk vonni azt a vezetőt, aki a választást nem szervezte meg, de ha nem volt jelentkező, akkor nem lesz szankció** –értsék ezt meg a szakszervezetek!

De ne legyen félreértés; nekünk célunk, hogy a versenyszféra kapjon elég munkavállalót, és ezek egy része most még a közszolgálatban van.

Fehér József – csatlakozva a kormányzati oldal megállapításához, miszerint a témák ütemezése helyett belecsúsztak azok érdemi tárgyalásába – érdemi ütemezésre tett javaslatot. Sorrendben, havi léptetésben a munkajogi körülmények, a létszám és állomány, a bér- kereseti viszonyok (minimál és szakmunkás bérminimum), és a szociálpolitikai gondok megtárgyalását javasolta, és ehhez kapcsolódnak majd a munkavédelmi témák ötödikként.

Felidézte, hogy fél éve Réti Pál a BM képviselőjében még tagadta, hogy a szakemberek közfoglalkoztatottként történő visszafoglalkoztatás érdemi probléma volna, és rögzítette; ez ma tízezreket érintő probléma, ami százezrek életlehetőségeire van kihatással.

Simon Attila István helyettes államtitkár úr válaszában utalt arra, hogy a **közfoglalkoztatás keretszabályzásának időhatálya 2017. február 28-án lejár.**Tehát új keretek jönnek létre, ezekre kell hatással lenni. Erre az OKÉT következő ülésén mód nyílhat. Ezen a téren új koncepció várható – tette hozzá.

2. NAPIREND

Dr. Adorján Richárd költségvetésért felelős helyettes államtitkárként szóbeli tájékoztatást adott a 2016-ban bekövetkezett döntésekről. Ezek nagyrészt ismert adatok voltak, jogszabályokká váltak. **Fehér József** közbevetésére, hogy mindezt jobb lett volna írásban megkapni, utólag megígérte az írásos összefoglaló megküldését, amit – beérkezése esetén – itt közzé teszünk majd.

Ezt követően az OKÉT oldalainak figyelme a „**bértorlódásnak**” elnevezett probléma megtárgyalása felé fordult. Ennek lényege, hogy a minimálbér és a szakmai bérminimum mostani megemlése olyan helyzetet teremtett – alulról úgy megnyomta a nyolc éve mozdulatlan alapilletményel és szorzókkal álló bértáblát, hogy a fiatal belépő középfokú bére és a két évtizedes diplomás egy mértékre került.

Dr. Gyergyák Ferenc az önkormányzatok nevében egyértelműen jelezte; egyrészt a minimálbér emelés fedezetét a költségvetésnek kell biztosítani – ezért tehát a költségvetési törvény módosítása kikerülhetetlen - másrészt fel kell oldani azokat a kööttségeket, amelyek az önkormányzati bérigazgatás területén akadályozzák a differenciálást. Csak a minimálbér intézkedés érinti az államháztartás 50 %-át, ez jelzi a probléma mélységét és volumenét is.

Földiák András emlékeztetett arra, hogy a SZEF és az ÉSZT rész vett a VKF tárgyalásokon, és **az érintett 2000 ezer dolgozó miatt természetesen támogatták a megszületett döntéseket.** De azonnal és helyben jelezték; ebből további jelentős gondok származnak, hiszen a változások az egész bérrendszert alulról megfeszítik, ezért a szakképzettség és a szolgálati idő méltó elismerése ellehetetlenül. **A közszolgálati bértábla első osztályában a minimálbér került, és a következő kilencben a szakmai bérminimum adható. Ez ideiglenesen is elfogadhatatlan! A súlyos szakemberhiány után humán erőforrás katasztrófa jöhet, amit elsősorban a lakosság fog megszenvedni. Mindez ráadásul súlyosan jogsértő.**

Kuti László szemléletileg is irányadó módon azt javasolta, hogy valamennyi közszolgálati bértábla belépő, szakképzetlen (A1) szintjére a minimálbért, az első szakképzett osztályába a szakmunkás bérminimumot kell helyezni, és a további tárgyalásokat az ágazatokban az adott szorzószámok alakítása, módosítása körül kell lefolytatni.

Boros Péterné szerint jó, hogy az állami vállalati szintnél, illetve a versenyszférában a Kormány 15 %-ot javasol, de a közszolgálat egész területén 30 % a lemaradás, és az önkormányzatoknál már régen a működőképesség küszöbén járunk. **A Kormánynak tudnia kell, hogy nem állhat le. Ha az a terv, hogy a bérral folytatja a káderrablást a járási szint felé, akkor mondanunk kell; ez rossz terv! Emlékeztetett arra, hogy július 1-én az MKKSZ átfogó törvényjavaslatot adott át a Kormánynak, amit az önkormányzati érdekképviseletek is támogatnak, és amire semmiféle reagálás nem érkezett.**

Gyakorlatilag semmit nem tudunk a központi igazgatás területéről, **de látjuk, talán kitörést hozhat egy általános, diplomás, minimum 10%, de inkább 30 % nettó béremelést eredményező átmeneti intézkedés.**

Soós Adrienn egészségügyi szakszervezeti vezető figyelmeztetett; az alapszabványkiegészítések elveszhetnek a most emelést jelentő jövedelmi sávban, arról semmit nem tudunk, hogy itt a részletek hogyan alakulnak.

Papp Katalin, a KKDSZ részéről ismételt jelezte; a közművelődési terület megint mindenből kimaradt, a két szóbeli jelzés – amely kulturális bérpótlékot

helyezett kilátásba – pontatlan, konkrétum nélküli, és ellentmondásos. Írásban semmi nincs, egyeztetés nem volt.

Simon Attila István válaszában az NGM nevében kicsit elhárító volt, nézete szerint a megoldások - az egyeztetés is az ágazatok felől kell érkezzen. Leszögezte, hogy a bérpótlék a szükséges rossz, ami mindig az átfogó és időt álló megoldás hiányában kerül elő.

Dr. Adorján Richards szerint a problémákat egyformán, a megoldásokat másképp látjuk. **Az bizonyos, hogy a vitatott kulturális bérpótlékra 5.4 milliárd be van állítva 2017-re.**Válaszából kiderült, még számos részlet tisztázatlan, még nem látszik, hol lesz a „kigazdálkodás” és a költségvetési forrás biztosításának küszöb értéke, a pótlékok milyen arányban „nyelődnek el” az emelt sávban, és hogy mi lesz például a családi adókedvezmények sorsa...

Fehér József reményét fejezte ki, hogy a témákat – noha tényleg érdemi nyilatkozatok voltak most is – a tervezett és javasolt ütemezésben, írásos anyagok alapján tárgyalja majd az OKÉT.

Aktuális és sürgető témaként említette még a diplomások 10 % emelést, a MÁK bérhelyzetét, a megyei hivatalok személyzetének helyzetét. Kénytelen volt megállapítani, hogy a 3. napirendre egyrészt nem maradt idő, másrészt gyakorlatilag már ítélt dolog, véleményezése már nem tud hatni a döntésre...

Kérte, hogy a kompenzáció igazolási rendjét úgy alakítsák, hogy 2017. január 1-én ne kelljen új igazolásokkal élni, illetve **ismételtek követelte, hogy az egész kompenzációs rendszer 2017-ben kerüljön felszámolásra, történjen meg az érintett bérek bruttósítása.**

Simon Attila István elhárította a központi igazgatás miatti aggodást, mondván azért ott címadományozással, mozgó bérrel és egyéb eszközökkel fenn tudják tartani a dolgozók motivációs szintjét. A kompenzációs kormányrendeletet ma valóban elfogadják - ismerte be.

Az ülés zárásaként javaslatot tett arra, hogy az OKÉT legközelebb 2017. 01. 18-án, szerdán ülésezzen. **Az oldalaktól javaslatot kért a munkaterv és a napirendek írásos anyagaira.**

Budapest, 2016. 12. 15.

Boros Péterné
az MKKSZ elnöke